

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання Вченої
ради Маріупольського
державного університету
29.06.2022 р. № 14

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
МЕНЕДЖМЕНТ**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ третій (освітньо-науковий)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ доктор філософії
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 07 Управління та адміністрування
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 073 Менеджмент
(код та найменування спеціальності)

Спеціалізація (за необхідністю) _____

Освітньо-наукова програма вводиться в дію з 1 вересня 2022 р.
Наказ про введення в дію
рішення Вченої ради МДУ від 29 червня 2022 р. № 77

I Преамбула

1. Розроблено і внесено кафедрою загального менеджменту.
2. Затверджено та надано чинності рішенням Вченої ради МДУ від «29» червня 2022 р. протокол № 14, наказ про введення в дію № 77 від «29» червня 2022 р.
3. Розробники програми:
 - Омельченко Володимир Якович, доктор економічних наук, професор, в.о. зав кафедри загального менеджменту;
 - Мацука Вікторія Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри загального менеджменту;
 - Ткаченко Олена Георгіївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри загального менеджменту;
 - Толпежнікова Тетяна Георгіївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри загального менеджменту;
 - Горбашевська Марина Олексіївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри загального менеджменту.

Програма розроблена в 2016 році, з оновленням у 2020 році. У 2022 році ОНП перероблено у новій редакції з точки зору відповідності до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України № 1436 від 24.12.2021 в редакції наказу МОН № 295 від 05.04.2022, а також відповідно до «Положення про розробку, моніторинг, перегляд, удосконалення та закриття освітніх програм в Маріупольському державному університеті».
4. Мета ОНП і її відповідність місії та стратегії МДУ.
 - Мета освітньо-наукової програми:* підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних науково-педагогічних кадрів, здатних розв'язувати актуальні проблеми науково-теоретичного та науково-практичного характеру в сфері менеджменту при здійсненні професійної інноваційно-дослідницької та викладацької діяльності на основі глибокого переосмислення наявних і створення нових комплексних знань та відображувати їх у власному оригінальному науковому дослідженні.
 - Мета реалізації ОНП тісно корелює з місією та стратегією МДУ у частині підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації у сфері менеджменту, які на основі інноваційних підходів до вирішення складних науково-дослідницьких проблем і задач здатні забезпечити розвиток науково-освітнього та інноваційного потенціалу країни для її інтеграції до світогосподарської системи та посилення конкурентних позицій.
 - При розробці освітньої програми та формуванні її освітніх компонентів враховано досвід провідних вітчизняних закладів вищої освіти.
5. Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:
 - Дороніна О.А., доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри менеджменту та поведінкової економіки Донецького національного університету ім. Василя Стуса (м. Вінниця).
 - Гріценко С.І., доктор економічних наук, професор, професор кафедри логістики Національного авіаційного університету (м. Київ).

II Профіль освітньої програми

<p>Профіль освітньо-наукової програми ступеня вищої освіти доктора філософії Галузь знань 07 Управління та адміністрування Спеціальність 073 Менеджмент Назва ОНП: Менеджмент Кваліфікація: Доктор філософії з менеджменту PhD in Management</p>	
Тип диплому та обсяг програми	Диплом доктора філософії, одиничний, освітня складова – 48 кредитів ЄКТС, 4 роки
Вищий навчальний заклад	Маріупольський державний університет, м. Київ
Акредитаційна інституція	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти
Період акредитації	2023 рік
Рівень програми	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – third cycle, EQF-LLL – 8 рівень, рівень освіти – третій (освітньо-науковий)
Умови вступу	Вища освіта (диплом ОС «Магістр» або ОКР «Спеціаліст»)
Мови викладання	Українська
Термін дії ОНП	До 2023 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://mdu.in.ua/index/onp/0-293
а	Мета програми
	Підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних науково-педагогічних кадрів, здатних розв'язувати актуальні проблеми науково-теоретичного та науково-практичного характеру в сфері менеджменту при здійсненні професійної інноваційно-дослідницької та викладацької діяльності на основі глибокого переосмислення наявних і створення нових комплексних знань та відображувати їх у власному оригінальному науковому дослідженні.
б	Характеристика програми
1	<p><i>Предметна область, напрям</i></p> <p><i>Об'єкт вивчення:</i> управління організаціями та їх підрозділами, загальні закони управління та розвитку еколого-соціально-економічних систем, процеси або явища, пов'язані з менеджментом у різних сферах і галузях діяльності, їх моделювання та регулювання, методологія та методика дослідження у сфері управління процесами та явищами на макро-, мезо- і мікро- рівнях.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - парадигми, закони, закономірності, принципи, історичні передумови розвитку менеджменту;

		<ul style="list-style-type: none"> - концепції системного, ситуаційного, адаптивного, антисипативного, антикризового, інноваційного, проектного менеджменту тощо; - функції, методи, технології та управлінські рішення у менеджменті <p><i>Методи, методики та технології:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - методи і методики дослідження (розрахунково-аналітичні, економіко-статистичні, економіко-математичні, експертного оцінювання, фактологічні, соціологічні, психологічні, документальні, балансові); - методи реалізації функцій менеджменту (методи маркетингових досліджень; методи економічної діагностики; методи прогнозування і планування; методи проектування та організаційних структур управління; методи мотивування; методи контролювання; методи створення і розвитку організаційної культури, методи оцінювання соціальної, організаційної та економічної ефективності в менеджменті тощо). - методи менеджменту (адміністративні, економічні, соціально-психологічні, технологічні); - технології обґрунтування управлінських рішень (економічний аналіз, СППР, сучасний інструментарій штучного інтелекту в сфері менеджменту). <p><i>Інструменти та обладнання:</i> інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в менеджменті.</p>
2	<i>Фокус програми загальна/спеціальна</i>	<p><i>Загальна</i></p> <p>Проведення досліджень в галузі наук з управління та адміністрування за спеціальністю 073 Менеджмент.</p> <p>Ключові слова: наука управління; управління еколого-соціально-економічними системами; національний, регіональний та галузевий рівні управління; менеджмент суб'єктів господарювання; сталий розвиток; менеджмент безпеки; моніторинг і діагностика результатів управління.</p>
3	<i>Орієнтація програми</i>	<i>Освітньо-наукова академічна</i>
4	<i>Особливості програми</i>	<p>Освітньо-наукова програма передбачає комплексне врахування в її змісті макро-, мезо та мікро- управлінсько-економічних аспектів професійної діяльності, що забезпечує високорівневу підготовку науковців і педагогів за рахунок створення інноваційної цілісної системи знань для здійснення наукових досліджень, спрямованих на розв'язання значущих проблем сталого розвитку еколого-соціально-економічних систем на різних рівнях управління, та використання їх результатів у викладацькій діяльності.</p> <p>Програма уможливорює реалізацію права щодо академічної мобільності в іноземних закладах вищої освіти, з якими укладено відповідні угоди.</p> <p>При розробці освітньо-наукової програми враховано досвід провідних вітчизняних та зарубіжних ЗВО щодо реалізації програм підготовки PhD у сфері управління.</p>

в	Працевлаштування та продовження освіти	
1	<i>Працевлаштування</i>	Працевлаштування у науково-дослідних установах, закладах вищої освіти, інших установах та організаціях, що здійснюють дослідження та/або підготовку фахівців у сфері менеджменту.
2	<i>Академічні права випускників</i>	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих

г	Стиль та методика навчання	
1	<i>Підходи до викладання та навчання</i>	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване та науковоорієнтоване навчання, що базується на застосуванні інноваційних підходів та інтерактивних освітніх технологій. Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних і семінарських (практичних) занять з самостійною роботою здобувача вищої освіти. Практична підготовка передбачає проходження науково-дослідної або асистентської практики. Наукова складова передбачає проведення власного наукового дослідження під науковим керівництвом та оформлення його результатів у вигляді дисертації.
2	<i>Методи оцінювання</i>	Види контролю: поточний, модульний, підсумковий (екзамен, залік, диференційований залік). Форми контролю: усне та письмове опитування, тестові завдання, контрольна робота; захист індивідуальних робіт, есе, розробленого проекту, презентації; здійснення кейс-стаді, захист презентації. Форма поточного і підсумкового контролю за науковою складовою: публічне звітування на засіданні кафедри загального менеджменту двічі на рік із залученням НПП інших кафедр навчально-наукового інституту управління МДУ, попередня експертиза та публічний захист дисертаційної роботи.

д	Компетентності	
Інтегральна		
Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.		
Загальні		
ЗК01.	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	
ЗК02.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	
ЗК03.	Здатність працювати в міжнародному контексті.	
ЗК04.	Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.	
ЗК05.	Здатність брати на себе відповідальність і працювати автономно та в команді.	
ЗК06.	Навички використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій.	

ЗК07.	Здатність вирішувати наукові завдання з використанням загальної та спеціальної методології наукового пізнання, застосовувати набуті результати у науковій, практичній та педагогічній діяльності.
Спеціальні (фахові)	
СК01.	Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках.
СК02.	Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати наукову літературу з управління та адміністрування та ефективно використовувати нову інформацію з різних джерел.
СК03.	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері менеджменту в закладах вищої освіти.
СК04.	Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.
СК05.	Здатність до володіння методологією наукової діяльності, та до її реалізації в педагогічній та дослідницькій роботі.
СК06.	Здатність синтезувати інноваційні ідеї та підходи в управлінні економікою.
СК07.	Вміння визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями управління сталим розвитком еколого-соціально-економічних систем на державному, регіональному, місцевому рівнях та на рівні суб'єктів господарювання.
СК08.	Здатність до усвідомлення системних теоретичних та історико-економічних знань в контексті нових практик та законів; до виявлення, формулювання та розв'язання проблем управління економікою в широкому міждисциплінарному контексті.
СК09.	Здатність застосовувати економіко-математичні методи й моделі, а також програмне забезпечення в освітньо-науковій діяльності.
е	Програмні результати навчання
РН01.	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
РН02.	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефаківцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та англійською мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.
РН03.	Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у галузі менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямках.
РН04.	Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.
РН05.	Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці.

PH06.	Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проєктів.
PH07.	Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту.
PH08.	Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з менеджменту у закладах освіти.
PH09.	Знати та вміти застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання в управлінні економікою, закони, закономірності та принципи управління для розв'язання теоретичних і практичних еколого-соціально-економічних проблем, ідентифікувати такі проблеми, а також застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та викладацькій практиці.
PH10.	Уміти визначати, оцінювати й обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого еколого-соціально-економічного розвитку на різних рівнях управління.
PH11.	Володіти навичками педагогічної майстерності для розроблення й викладання дисциплін управлінсько-економічного спрямування із застосуванням сучасних технологій.
PH12.	Уміти розробляти програмні документи (стратегії, програми, концепції), виходячи з аналізу існуючого досвіду та ресурсного забезпечення.
PH13.	Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі та підходи до управління економічними системами різного рівня.
PH14.	Оволодіти дослідницькими навичками, достатніми для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на сучасному рівні наукових досягнень, а також здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту.
PH15.	Науково обґрунтовувати та ухвалювати управлінські рішення на різних рівнях економічної системи.
PH16.	Здійснювати планування і організацію власних наукових досліджень у сфері менеджменту; критично оцінювати власні наукові розробки та науковий доробок вчених при впровадженні у навчальний процес; використовувати власні теоретико-методичні напрацювання при розробленні навчально-методичного забезпечення фахових дисциплін.
Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Група забезпечення: доктор економічних наук, професор; 4 кандидати економічних наук, доценти. Гарант ОНП: Омельченко Володимир Якович, доктор економічних наук, професор, професор, в.о. зав. кафедри загального менеджменту Маріупольського державного університету. Усі науково-педагогічні працівники, залучені до викладання дисциплін професійної підготовки, є штатними співробітниками Маріупольського державного університету, мають наукові ступені та вчені звання і високі показники наукової, методичної та організаційної діяльності.

Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитку відповідає вимогам. Доступ до Інтернет-мережі є відкритим.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Фонд бібліотеки (близько 160 тис. прим.) має універсальний характер і складається з вітчизняних та іноземних документів, формується відповідно до спеціальностей університету. Всі ресурси бібліотеки доступні через сайт університету: http://slibr.mdu.in.ua/ . Бібліотека працює в автоматизованій бібліотечно-інформаційній системі "ІРБІС-64"(версія 12.1). У читальних залах створено автоматизовані робочі місця для читачів з вільним доступом до мережі Інтернет і локальної мережі бібліотеки й університету. Електронний каталог, електронна картотека статей й інші електронні інформаційні ресурси бібліотеки доступні як відвідувачам бібліотеки, так і віддаленим користувачам через Інтернет. Користувачі бібліотеки мають можливість отримати бездротовий доступ до мережі Інтернет, скориставшись вільними зонами Wi-Fi. Навчально-методичне забезпечення до всіх дисциплін ОПП розміщено на Навчальному порталі http://moodle.mdu.in.ua/
Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Порядок організації програм національної академічної мобільності для учасників освітнього процесу МДУ на території України визначаються Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Маріупольському державному університеті.
Міжнародна кредитна мобільність	Порядок організації програм міжнародної академічної мобільності для учасників освітнього процесу МДУ поза межами України та іноземних учасників освітнього процесу визначаються Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Маріупольському державному університеті.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів не здійснюється.

III Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	07 Управління і адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент

Форми здобуття освіти	Очна (денна) та заочна
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з менеджменту
Професійна кваліфікація	не присвоюється
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Галузь знань – 07 Управління та адміністрування Спеціальність – 073 Менеджмент
Опис предметної області	<p>Об’єкт вивчення: управління організаціями та їх підрозділами.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв’язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області:</p> <ul style="list-style-type: none"> - парадигми, закони, закономірності, принципи, історичні передумови розвитку менеджменту; - концепції системного, ситуаційного, адаптивного, антисипативного, антикризового, інноваційного, проектного менеджменту тощо; - функції, методи, технології та управлінські рішення у менеджменті.
	<p>Методи, методики та технології:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи і методики дослідження (розрахунково-аналітичні, економіко-статистичні, економіко-математичні, експертного оцінювання, фактологічні, соціологічні, психологічні, документальні, балансові); методи реалізації функцій менеджменту (методи маркетингових досліджень; методи економічної діагностики; методи прогнозування і планування; методи проектування організаційних структур управління; методи мотивування; методи контролювання; методи створення і розвитку організаційної культури, методи оцінювання соціальної, організаційної та економічної ефективності в менеджменті тощо). - методи менеджменту (адміністративні, економічні, соціально-психологічні, технологічні); - технології обґрунтування управлінських рішень (економічний аналіз, СППР, сучасний інструментарій штучного інтелекту в сфері менеджменту). <p>Інструменти та обладнання: інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в менеджменті.</p>

Академічні права випускників	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих
Працевлаштування випускників	Працевлаштування у науково-дослідних установах, закладах вищої освіти, інших установах та організаціях, що здійснюють дослідження та/або підготовку фахівців у сфері менеджменту.

IV Обсяг кредитів ЄКТС

для здобуття третього (освітньо-наукового) ступеня вищої освіти. Тип диплому

Структура програми: освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії з менеджменту складається з двох частин – освітньої та наукової.

Обсяг освітньої програми доктора філософії становить 48 кредитів ЄКТС, строк навчання – 4 роки.

Цикл загальної підготовки складає 46%; цикл професійної і практичної підготовки – 54%. Нормативна частина – 75%; варіативна частина – 25%.

Для успішного засвоєння освітньо-наукової програми доктора філософії абітурієнти повинні мати повну вищу освіту (наявність диплома ОС «Магістр» або ОКР «Спеціаліст»).

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Освітньо-наукова програма та розроблений на її підставі навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою Маріупольського державного університету.

V. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна	
Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.	
Загальні	
ЗК01.	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК02.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК03.	Здатність працювати в міжнародному контексті.
ЗК04.	Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
ЗК05.	Здатність брати на себе відповідальність і працювати автономно та в команді.
ЗК06.	Навички використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК07.	Здатність вирішувати наукові завдання з використанням загальної та спеціальної методології наукового пізнання, застосовувати набуті результати у науковій, практичній та педагогічній діяльності.
Спеціальні (фахові)	

СК01.	Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках.
СК02.	Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати наукову літературу з управління та адміністрування та ефективно використовувати нову інформацію з різних джерел.
СК03.	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері менеджменту в закладах вищої освіти.
СК04.	Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.
СК05.	Здатність до володіння методологією наукової діяльності, та до її реалізації в педагогічній та дослідницькій роботі.
СК06.	Здатність синтезувати інноваційні ідеї та підходи в управлінні економікою.
СК07.	Вміння визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями управління сталим розвитком еколого-соціально-економічних систем на державному, регіональному, місцевому рівнях та на рівні суб'єктів господарювання.
СК08.	Здатність до усвідомлення системних теоретичних та історико-економічних знань в контексті нових практик та законів; до виявлення, формулювання та розв'язання проблем управління економікою в широкому міждисциплінарному контексті.
СК09.	Здатність застосовувати економіко-математичні методи й моделі, а також програмне забезпечення в освітньо-науковій діяльності.

VI Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН01.	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
РН02.	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та англійською мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.
РН03.	Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у галузі менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямках.
РН04.	Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.
РН05.	Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці.

PH06.	Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; скласти пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проєктів.
PH07.	Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту.
PH08.	Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з менеджменту у закладах освіти.
PH09.	Знати та вміти застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання в управлінні економікою, закони, закономірності та принципи управління для розв'язання теоретичних і практичних еколого-соціально-економічних проблем, ідентифікувати такі проблеми, а також застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та викладацькій практиці.
PH10.	Уміти визначати, оцінювати й обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого еколого-соціально-економічного розвитку на різних рівнях управління.
PH11.	Володіти навичками педагогічної майстерності для розроблення й викладання дисциплін управлінсько-економічного спрямування із застосуванням сучасних технологій.
PH12.	Уміти розробляти програмні документи (стратегії, програми, концепції), виходячи з аналізу існуючого досвіду та ресурсного забезпечення.
PH13.	Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі та підходи до управління економічними системами різного рівня.
PH14.	Оволодіти дослідницькими навичками, достатніми для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на сучасному рівні наукових досягнень, а також здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту.
PH15.	Науково обґрунтовувати та ухвалювати управлінські рішення на різних рівнях економічної системи.
PH16.	Здійснювати планування і організацію власних наукових досліджень у сфері менеджменту; критично оцінювати власні наукові розробки та науковий доробок вчених при впровадженні у навчальний процес; використовувати власні теоретико-методичні напрацювання при розробленні навчально-методичного забезпечення фахових дисциплін.

2. Стиль та методика навчання

А) Підходи до викладання та навчання. ОНП передбачає студентоцентроване, проблемно-орієнтоване та науковоорієнтоване навчання, що базується на застосуванні інноваційних підходів та інтерактивних освітніх технологій. Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних і семінарських (практичних) занять з самостійною роботою здобувача вищої освіти. Практична підготовка передбачає проходження науково-дослідної або асистентської практики. Наукова складова ОНП передбачає проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Б) Система оцінювання. Формами підсумкового контролю є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості виконання та

захисту звітів з науководослідної або асистентської практики. Проміжний та поточний контроль здійснюється у формі виконання модульних контрольних робіт, індивідуальних завдань; підготовки та захисту проєктів, презентацій тощо. Атестація випускників передбачає виконання та публічний захист дисертаційної роботи.

3. Рекомендований перелік навчальних дисциплін і практик. Розподіл змісту освітньо-наукової програми підготовки, навчальний час за циклами підготовки. Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії з міжнародних економічних відносин становить 48 кредитів ЄКТС. Розподіл змісту освітньої складової програми за циклами дисциплін та критеріями нормативності і вибіркості наведено у табл. 3.1.

Таблиця 3.1.

Розподіл змісту освітньої складової за критеріями нормативності та вибіркості

Цикл дисциплін	Загальна кількість кредитів	У тому числі	
		нормативна частина, кредитів	за вільним вибором, кредитів
Загальна підготовка	22	22	12
Професійна підготовка	22	10	
Практична підготовка	4	4	-
Усього	48	36	12
	(100,0%)	(75,0%)	(25,0%)

Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних та семінарських (практичних) занять з самостійною роботою. Практична підготовка передбачає проходження науково-дослідної або асистентської практики. Формами підсумкового контролю з навчальних дисциплін є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості навчання (табл. 3.2).

Таблиця 3.2.

Перелік освітніх компонент ОНП

Код ОК	Шифр ОК за навчальним планом	Компоненти освітньої програма (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти				
ОК 1	ОКЗП1.1.1	Актуальні проблеми філософії	3	Залік
ОК 2	ОКЗП1.1.2	Методологія наукової діяльності	4	Екзамен
ОК 3	ОКЗП1.1.3	ІКТ в сучасних наукових дослідженнях	3	Залік
ОК 4	ОКЗП1.1.4	Наукова комунікація іноземною мовою	6	Екзамен
ОК 5	ОКЗП1.1.5	Ділова українська мова	3	Залік
ОК 6	ОКЗП1.1.6	Педагогіка вищої школи	3	Екзамен
ОК 7	ОКПП1.2.1	Теоретико-методологічні засади менеджменту	3	Екзамен

ОК 8	ОКПП1.2.2	Концепти менеджменту економічного розвитку та безпеки	3	Екзамен
ОК 9	ОКПП1.2.3	Моніторинг і діагностика економічної кон'юнктури в менеджменті	4	Екзамен
ОК 10	ОКПП1.2.4	Науково-дослідна / Асистентська практика	4	Диференційований залік
Вибіркові компоненти ОПП				
Дисципліни професійної підготовки				
ВД 1	ВКПП2.2.1	Дисципліна за вибором 1	4	Залік
ВД 2	ВКПП2.2.2	Дисципліна за вибором 2	4	Залік
ВД 3	ВКПП2.2.3	Дисципліна за вибором 3	4	Залік

Освітні нормативні (обов'язкові) компоненти загальної та професійної підготовки забезпечують визначені в ОНП компетентності та програмні результати навчання, що представлено в матриці відповідності визначених стандартів компетентностей та дескрипторів національної рамки кваліфікацій (таблиця 3.4.) та матриці відповідності визначених стандартом результатів навчання та компетентностей (таблиця 3.5.); матриці відповідності визначених ОНП результатів навчання та компетентностей (таблиця 3.6.).

Опис обов'язкових освітніх компонент ОНП наведено в Додатку А.

Перелік вибірових компонент ОНП міститься у Каталозі елективних дисциплін професійної підготовки для спеціальностей менеджменту.

Вибіркові дисципліни професійної підготовки розробляє випускова кафедра. Варіативні дисципліни у кількості трьох обираються здобувачем з урахуванням тематики дисертаційного дослідження. Аспірант має право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для другого (магістерського) рівня вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником та завідувачем випускової кафедри.

Логічна послідовність вивчення освітніх компонент ОНП представлена у вигляді структурно-логічної схеми освітньо-наукової програми з підготовки доктора філософії з менеджменту (Рис.3.1.).

Структурно-логічна схема підготовки доктора філософії з менеджменту

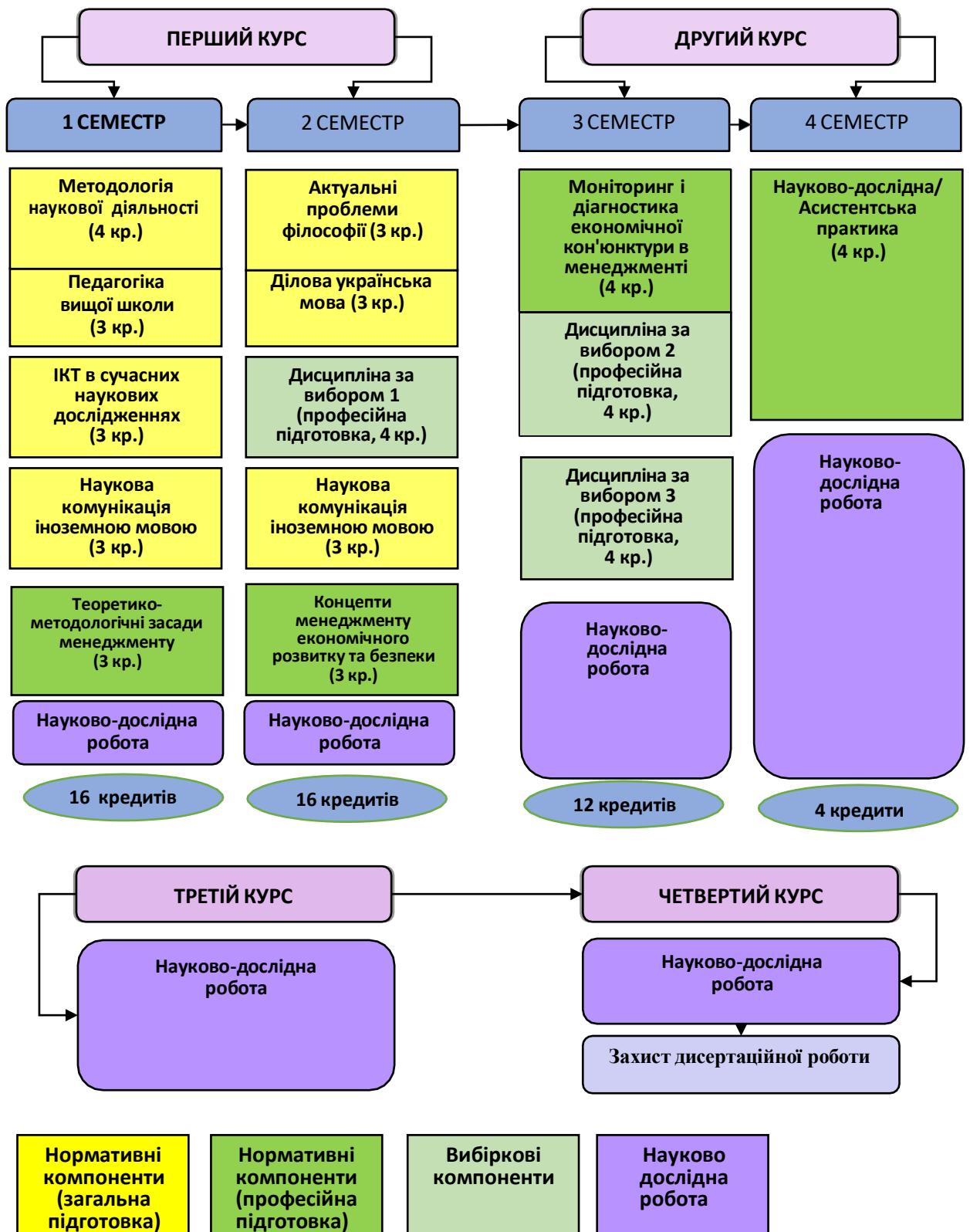

Рис. 3.1. Структурно-логічна схема підготовки доктора філософії з менеджменту

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до дисертаційної роботи	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері менеджменту або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого становлять оригінальний внесок у теорію менеджменту та оприлюднені у наукових публікаціях в рецензованих наукових виданнях. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація розміщується на сайті Маріупольського державного університету.
Вимоги до публічного захисту (демонстрації)	Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту визначаються Кабінетом міністрів України.

Атестація завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня доктора філософії з менеджменту.

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У МДУ функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

- 7) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 8) інших процедур і заходів.

VII Інформація щодо моніторингу ОП

Моніторинг та перегляд освітньо-наукової програми здійснюється відповідно до «Положення про розробку, моніторинг, перегляд, удосконалення та закриття освітніх програм в Маріупольському державному університеті», затвердженого протоколом засідання Вченої ради МДУ від 23.12.2020 № 7; введено в дію наказом МДУ 28.12.2020 № 326.

IX Наукова складова програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом наукового керівника та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Освітньо-наукова програма передбачає досягнення наступних результатів науково-дослідної діяльності протягом чотирирічного періоду навчання у аспірантурі:

- робота над дисертацією;
- участь у наукових семінарах (обговорення проміжних результатів наукових досліджень);
- підготовка наукових публікацій у наукових фахових виданнях, у міжнародних рецензованих виданнях, у наукових періодичних виданнях інших держав та у виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз;
- участь у наукових конференціях різного рівня, підготовка тез доповідей;
- оформлення та захист дисертаційної роботи.

Наукова складова має забезпечити формування наступних умінь та знань:

- володіти найбільш передовими концептуальними та методологічними знаннями в сфері науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей;
- здійснювати критичний аналіз, оцінювати і синтезувати нові та складні ідеї;
- розробляти та реалізовувати проекти, в т.ч. власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику, розв'язувати значимі управлінські, економічні, соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми;
- проведення бібліографічного пошуку інформації із залученням сучасних інформаційних технологій;
- формулювання мети дослідження та складання наукового обґрунтування проведення дослідження;

- використання сучасних методів досліджень, модифікування існуючих та розробка нових методів, виходячи із задач конкретного дослідження;
- обробка отриманих результатів, аналіз та осмислювання їх з урахуванням опублікованих матеріалів.

Гарант
освітньо-наукової програми,
доктор економічних наук,
професор

Володимир ОМЕЛЬЧЕНКО

**Матриця відповідності визначених
Стандартом компетентностей дескрипторам НРК**

Класифікація компетентностей	Знання	Уміння	Комунікація	Відповідальність і автономія
Перелік компетентностей	ЗН1 Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності.	УМ1 Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики. УМ2 Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності. УМ3 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей.	К1 Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством загалом. К2 Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях.	ВА1 Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів упередових контекстах професійної та наукової діяльності. ВА2 Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.
Загальні компетентності				
ЗК01	ЗН1	УМ1 УМ3	К1 К2	ВА2
ЗК02	ЗН1	УМ1 УМ3		ВА2
ЗК03			К1 К2	ВА1
ЗК04		УМ2		ВА1
ЗК05	ЗН1	УМ1		ВА1 ВА2
ЗК06	ЗН1	УМ1 УМ2 УМ3		ВА1 ВА2
ЗК07	ЗН1	УМ1 УМ3		ВА1
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК01	ЗН1	УМ1	К1	ВА2
СК02	ЗН1	УМ3	К1	ВА1
СК03	ЗН1	УМ1		ВА1
СК04	ЗН1	УМ3	К1	ВА2

CK05		YM2	K1	BA1
CK06	3H1	YM1		BA2
CK07		YM1		
CK08	3H1	YM3	K1	BA1
CK09		YM1		BA2

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

	Програмні результати навчання	Загальні компетентності				Спеціальні (фахові) компетентності			
		1	2	3	4	1	2	3	4
PH01	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.		+		+			+	
PH02	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та англійською мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.			+		+	+		
PH03	Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у галузі менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямках.	+	+					+	
PH04	Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів.		+	+	+	+			
PH05	Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці.	+	+				+		+
PH06	Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямків з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів.	+	+		+	+			+
PH07	Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту.								+
PH08	Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з менеджменту у закладах освіти		+		+		+	+	

OK 2, OK 6,
OK 10

+

+

+

+

Опис обов'язкових навчальних дисциплін*Дисципліни циклу загальної підготовки***ОК 1. Актуальні проблеми філософії**

Мета вивчення дисципліни: набуття аспірантами глибоких знань про генезис, розвиток і сутність філософських ідей у всесвітній культурі, детальне знайомство із сучасною філософією, повне опанування філософськими методами, аналізом та вирішенням філософських проблем сучасності.

Завдання дисципліни: глибоке відтворення змісту філософських ідей від античності до сьогодення, вирішення філософських проблем буття, теорії пізнання, людини, суспільства, освіти на сучасному рівні.

Змістовні модулі:

1. Філософія. Її походження, проблематика та функції.
2. Філософія стародавності. Зародження основних парадигм філософування.
3. Філософія Середньовіччя.
4. Філософські ідеї в культурі Київської Русі.
5. Західноєвропейська філософія епохи Відродження.
6. Філософсько-гуманістична думка українського Ренесансу (XV – XVII ст.).
7. Західноєвропейська філософія Нового часу.
8. Києво-Могилянська академія і філософія Просвітництва.
9. Німецька класична філософія. Її вплив на вітчизняну філософську думку.
10. Виникнення неklasичних філософських вчень в XIX ст. Марксизм. Філософія життя, екзистенціалізм, феноменологія, психоаналіз.
11. Українська філософія XIX – XX ст. у контексті світової філософської думки.
12. Проблема походження та існування людини. Світ людського буття.
13. Духовні виміри буття людини. Проблема свідомості і несвідомого.
14. Людина як вольова істота. Свобода, вибір, цінності.
15. Пізнання, наука, проблема істини.
16. Творчість. Філософські аспекти проблеми.
17. Людина в соціокультурному середовищі. Спілкування і розуміння.
18. Діалектика розвитку світу, людини, пізнання. Типи діалектики, її зміст та функції.
19. Методологічна функція філософії в науковому пізнанні. Основні концепції методології науки.

ОК 2. Методологія наукової діяльності

Мета вивчення дисципліни отримання аспірантами ґрунтовних знань щодо ролі науки в сучасному суспільстві, методів та техніки наукових досліджень задля пізнання природи та сутності економічних, історичних, політичних та інших суспільних процесів, проблем раціональної організації розумової праці, принципів роботи з джерелами інформації, оформленній практичного використання результатів наукових досліджень; формування у аспірантів теоретичних знань і практичних навичок щодо організації та здійснення різних форм науково-дослідної роботи, зокрема, підготовки наукових статей та написання дисертаційних робіт.

Завдання дисципліни: розкрити загальнотеоретичні, логіко-гносеологічні і логіко-методологічні основи наукового дослідження; поглибити знання щодо технології і методики процесу наукового пізнання, основних рівнів і методів наукового дослідження; виробити навички формулювання задач та робочих гіпотез науково-дослідної роботи; набути вміння обробляти й узагальнювати наукову інформацію, здійснювати теоретичні та емпіричні дослідження, перевіряти гіпотези, обґрунтовувати відповідні практичні рішення; розкрити особливості написання та оформлення дисертаційного дослідження, вимоги до публікацій за результатами дисертаційного дослідження.

Змістовні модулі:

1. Сутність і основні поняття науки і наукових досліджень.
2. Методологія наукових досліджень.
3. Технологія наукових досліджень.
4. Сучасні методи наукового пізнання.
5. Жанри і стиль наукових робіт.
6. Структура, оформлення і захист дисертаційної роботи.
7. Види та правила оформлення наукових публікацій.
8. Впровадження та ефективність наукових досліджень.

ОК 3. ІКТ в сучасних наукових дослідженнях

Мета вивчення дисципліни: формування у аспірантів знань і умінь, пов'язаних з використанням інформаційно-комунікаційних технологій у наукових дослідженнях, поглиблення навичок роботи в текстових та табличних процесорах, розкриття сутнісних аспектів застосування комп'ютерних мереж для завдань пошуку наукової інформації, онлайн-спілкування, ознайомлення з функціональними можливостями програмних засобів, призначених для здійснення наукового аналізу інформації.

Завдання дисципліни: розкрити роль інформаційно-комунікаційних технологій в наукових дослідженнях; розширити знання та навички аспірантів у сфері використання комп'ютерних мереж; поглибити вміння аспірантів, пов'язані з пошуком інформації в мережі Інтернет та онлайн-спілкуванням; розкрити значення та способи застосування статистичних методів в наукових дослідженнях; виробити навички побудови наукової звітності з використанням сучасних інформаційних технологій.

Змістовні модулі:

1. Поняття та розвиток інформаційних технологій. Нові інформаційні технології.
2. Використання прикладного програмного забезпечення для оформлення наукової інформації. Робота зі структурованими документами.
3. Комп'ютерні мережі. Глобальна мережа Інтернет.
4. Комунікаційні технології.
5. Організація комп'ютерної безпеки та захисту інформації.
6. Створення веб-документів.
7. Основи статистичної обробки даних. Обробка наукових даних за допомогою Microsoft Excel.

ОК 4. Наукова комунікація іноземною мовою

Мета вивчення дисципліни: удосконалення й подальший розвиток у аспірантів знань, навичок і вмінь з англійської мови, набутих в обсязі програми ВНЗ, у різних видах мовленнєвої діяльності.

Завдання дисципліни: сформувати в аспірантів комунікативну, лінгвістичну і соціокультурну компетенції; сформувати когнітивну компетенцію у взаємозв'язку з іншими видами компетенцій; сформувати в аспірантів позитивне ставлення до оволодіння як мовою, так і культурою англomовного світу; розвинути здатність до самооцінки і самовдосконалення, що допоможе аспірантам успішно завершити курс навчання в аспірантурі й стане передумовою їх наступного професійного росту; сформувати науково-професійну компетенцію шляхом ознайомлення їх з тематикою наукового матеріалу на основі вивчення іншомовних джерел та залучення до виконання професійно-орієнтованих завдань; виховати і розвинути в аспірантів почуття самосвідомості; сформувати вміння міжособистісного спілкування, необхідні для повноцінного функціонування як у навчальному середовищі, так і за його межами.

Змістовні модулі:

1. Science and Scientific Methods. Post-Graduate Study in Ukraine and English-Speaking Countries.
2. The Article. Peculiarities of Forming the Plural Number. Singularia and Pluralia Tantum.
3. Structural and Semantic Types of Simple Sentences.
4. Borrowed Words.
5. Humanities, Social and Economic Sciences. The Tense-Aspect System of the Verb in the Active and Passive Voice. Sequence of Tenses. Types of Passive Constructions and the Peculiarities of Their Formation and Use.
6. Agreement of the Predicate with the Subject. Inversion.
7. Word-building: Scientific Prefixes and Suffixes; Conversion.
8. General Characteristics of Research Work. Conferences.
9. Modal Verbs and the System of Modal Meanings They Convey. Numerals. Formulas, Chronological Dates.
10. Impersonal Sentences.
11. Terms. Neologisms.
12. Media-Competence.
13. The Verbids (the Infinitive, the Gerund and the Participle).
14. Predicative Complexes.
15. Abbreviations and Abbreviated Terms.
16. Research Discourse.
17. The Use of Oblique Moods.
18. Types of Composite Sentences.
19. Polysemy. Coincidence and Difference of International Words.

ОК 5. Ділова українська мова

Мета вивчення дисципліни: підвищення рівня загальномовної підготовки, мовної грамотності, комунікативної компетентності аспірантів, практичне оволодіння основами офіційно- ділового, наукового, розмовного стилів української мови, що забезпечить професійне спілкування на належному мовному рівні.

Завдання дисципліни: сформувати чітке й правильне розуміння ролі державної мови в професійній діяльності; забезпечувати досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення; опанувати основну загальнонаукову термінологію; формувати навички оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів; опанувати особливості формально-наукової й мовно-прагматичної організації наукового документа; засвоїти різні види наукового дискурсу та усвідомити особливості культури наукової мови.

Змістовні модулі:

1. Українська мова – державна мова України.
2. Наукова мова як комунікативний феномен.

ОК 6. Педагогіка вищої школи

Мета вивчення дисципліни: набуття знань про особливості освітнього процесу у закладі вищої освіти, його характер і функції в стимулюванні професійного росту майбутніх фахівців, професійних компетентностей майбутнього викладача вищої школи.

Завдання дисципліни: поглиблення знань з педагогіки у контексті організації навчання студентської молоді; надання знань про особистість здобувача вищої освіти як психолого-педагогічний феномен та основні фактори, що впливають на розвиток і формування майбутнього фахівця; допомога в осмисленні значущості педагогіки вищої школи для викладацької діяльності; озброєння вміннями використовувати набуті педагогічні знання у повсякденному спілкуванні та організації взаємин з іншими суб'єктами та об'єктами освітнього процесу у закладі вищої освіти.

Змістовні модулі:

1. Загальні основи педагогіки вищої школи.

2. Дидактика вищої школи.
3. Сутність процесу виховання у закладі вищої освіти.

Дисципліни циклу професійної підготовки

ОК 7. Теоретико-методологічні засади менеджменту

Мета вивчення дисципліни: поглиблене вивчення класичних і сучасних теорій менеджменту та формування системного розуміння їхньої сутності й взаємозв'язку між ними, формування керівників нового типу, здатних творчо створювати, аналізувати і вирішувати складні проблеми менеджменту в умовах конкуренції, забезпечувати стійкий розвиток підприємств на основі соціальної відповідальності бізнесу, з врахуванням розвитку сучасних методичних підходів до менеджменту.

Завдання дисципліни: теоретична та практична підготовка здобувачів вищої освіти з питань: оволодіння системою знань щодо розвитку менеджменту для забезпечення ефективного управління суб'єктами економічної діяльності, вивчення теоретичних і методологічних основ сучасного менеджменту, його ролі і значення в умовах ринкових відносин; отримання навичок прийняття і реалізації управлінських рішень на основі аналізу інформації про ділове середовище організації; формування умінь і навичок розробки і реалізації стратегії і тактики розвитку організації.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні засади менеджменту
 - 1.1 Виникнення і розвиток наукового управління
 - 1.2 Класична (адміністративна) теорія менеджменту
 - 1.3 Менеджмент людських ресурсів
 - 1.4 Ситуаційна теорія менеджменту
2. Методологічні засади менеджменту
 - 2.1 Системна теорія менеджменту
 - 2.2 Методологія дослідження управлінських систем та процесів
 - 2.3 Прикладні техніки аналізу і дослідження управлінських ситуацій
 - 2.4 Креативний, інноваційний, інвестиційний менеджмент
 - 2.5 Ресурсна концепція в менеджменті
 - 2.6 Результативність та ефективність менеджменту

ОК 8. Концепти менеджменту економічного розвитку та безпеки

Мета вивчення дисципліни: формування системи наукових поглядів на засадах теоретичних і практичних знань з теорії, методології та методики дослідження у сфері менеджменту, розроблення й запровадження науково обґрунтованих механізмів, новітніх підходів в управлінні економічним розвитком і безпекою.

Завдання дисципліни: опанування теоретичних засад та понятійно-категоріального апарату щодо дослідження менеджменту в економічній сфері; цілей і завдань менеджменту економічного розвитку та безпеки; набуття знань з правового і нормативного забезпечення в Україні та досвіду розвинутих країн щодо управління економічним розвитком і безпекою; оволодіння системою знань з інституціональної структури та формування моделей систем регулювання (управління, менеджменту), моделей систем забезпечення безпеки соціо-еколого-економічних систем; засвоєння підходів до визначення особливостей менеджменту в інноваційній, інклюзивній та поведінковій економіці; набуття навичок з формування методології, розроблення та застосування методик та методів досліджень в менеджменті, оцінювання ефективності й запровадження механізмів менеджменту; набуття вмінь з визначення підходів та обґрунтування механізмів підтримки стабільності в умовах циклічних кризових явищ; оволодіння здібностями з розроблення, обґрунтування вибору моделей, методів та інструментів наукового дослідження в сфері менеджменту економічного розвитку та безпеки в інноваційній, інклюзивній та поведінковій економіці; набуття вмінь з розроблення організаційного, фінансового та інших видів забезпечення систем менеджменту економічного розвитку та безпеки, з оцінки ефективності та модернізації їх моделей і механізмів.

Змістовні модулі:

1. Концептуальні теоретико-методологічні засади дослідження менеджменту в економічній сфері.
 - 1.1. Понятійно-категоріальний апарат дослідження менеджменту в економічній сфері.
 - 1.2. Теоретичне підґрунтя та методологія досліджень в менеджменті.
 - 1.3. Інституціональна структура та моделі систем управління.
 - 1.4. Методики та методи розроблення, оцінювання й запровадження механізмів менеджменту.
2. Сучасні аспекти формування ефективних систем управління розвитком.
 - 2.5. Моделі систем регулювання (управління, менеджменту) економічного розвитку.
 - 2.6. Особливості менеджменту в інноваційній, інклюзивній та поведінковій економіці.
3. Актуалізація забезпечення безпеки соціо-еколого-економічних систем.
 - 3.7. Моделі безпеки соціо-еколого-економічних систем і методичні засади їх розроблення, оцінювання та запровадження.
 - 3.8. Підходи та механізми підтримки стабільності в умовах циклічних кризових явищ.

ОК 9. Моніторинг і діагностика економічної кон'юнктури в менеджменті

Мета вивчення дисципліни: формування цілісного уявлення про методологію моніторингу та діагностики економічної кон'юнктури, навичок практичного застосування методичного апарату і інструментарію моніторингу і діагностики стану і тенденцій розвитку економічної кон'юнктури для розвитку концептуальних і методологічних знань, реалізації проектів на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів у галузі менеджменту.

Завдання дисципліни: ознайомлення із теоретичними і методичними основами моніторингу і діагностики економічної кон'юнктури в менеджменті; усвідомлення поняття і завдань дослідження економічної кон'юнктури в менеджменті; формування уявлення про методичний інструментарій моніторингу і діагностики економічної кон'юнктури в менеджменті; ознайомлення із сучасними методами аналізу економічної кон'юнктури і використанням їх результатів для прийняття управлінських рішень; набуття навичок практичного використання моніторингу і діагностики для дослідження економічної кон'юнктури в менеджменті відповідно її ієрархічним рівням, сегментам ринку і спрямованості управлінських задач.

Змістовні модулі:

1. Теоретико-методичні основи моніторингу і діагностики економічної кон'юнктури в менеджменті.
 - 1.1. Поняття і завдання дослідження економічної кон'юнктури в менеджменті.
 - 1.2. Методичні основи моніторингу і діагностики економічної кон'юнктури в менеджменті.
 - 1.3. Система кон'юнктурних показників і методів кон'юнктурних досліджень в менеджменті.
2. Практичні аспекти використання моніторингу і діагностики для дослідження економічної кон'юнктури в менеджменті.
 - 2.4. Моніторинг і діагностика загальноекономічної кон'юнктури в менеджменті.
 - 2.5. Моніторинг і діагностика кон'юнктури товарно-сировинних бірж в менеджменті.
 - 2.6. Моніторинг і діагностика споживчого ринку в менеджменті.
 - 2.7. Моніторинг і діагностика ринку науково-технічної продукції в менеджменті.
 - 2.8. Моніторинг і діагностика фінансових ринків в менеджменті.